

Gemeentearchief Amsterdam

Acquisitiebeleid

Verzamelgebied: Bibliotheek

November 2002

Concept

Inhoud

1. Inleiding	pag. 3
1.1 Oorsprong en samenstelling bibliotheek	pag. 3
1.2 De betekenis van de bibliotheek	pag. 5
2. Deelcollecties onderscheiden naar documentsoort	pag. 6
2.1 Boeken	pag. 6
2.2 Periodieken	pag. 7
2.3 Klein materiaal	pag. 7
2.4 Persdocumentatie	pag. 8
2.5 Cd-rom's	pag. 8
3. De bibliotheek van het GAA in relatie tot andere bibliotheken met een "Amsterdam Collectie"	pag. 9
4. Acquisitieprofiel, aanvullende selectiecriteria en richtlijnen voor het acquisitiebeleid	pag. 10
5. Conclusies en prioriteiten	pag. 12

1. Inleiding

De Amsterdam-bibliotheek van het Gemeentearchief biedt ten opzichte van andere bibliotheken de meest veelzijdige en volledige informatie over de stad Amsterdam in al zijn facetten. De huidige samenstelling van de bibliotheekcollectie is richtinggevend voor het acquisitiebeleid. Toch moeten ook hier keuzen gemaakt worden. Ontwikkelingen in de maatschappij, zoals een veranderde samenstelling van de bevolking, nieuwe collega instellingen in de stad of andere vormen van samenwerking met bestaande instellingen, andere interesses van het publiek: al deze factoren beïnvloeden het acquisitiebeleid.

Om een acquisitiebeleid voor de bibliotheek van het GAA vast te stellen is inzicht in de huidige omvang en samenstelling van de collectie noodzakelijk. Deze notitie bevat naast een korte historische terugblik en een paragraaf over de betekenis van de bibliotheek, een beschrijving van de verschillende onderdelen van de bibliotheek. Per onderdeel gaat de notitie in op de huidige stand van zaken (aantallen, specifieke kenmerken) en de actuele manier van verwerven. Tenslotte volgen als aanvulling op het algemene acquisitieprofiel de specifieke selectiecriteria voor dit beleidsonderdeel, de conclusies voor het acquisitiebeleid en de prioriteiten voor de komende jaren.

1.1. Oorsprong en samenstelling van de bibliotheek

In het oudste jaarverslag uit 1852 onderstreept de toenmalige gemeentearchivaris Scheltema het belang van de archiefbibliotheek: *”Gelijk aan elk wel ingerigt archief behoort verbonden te zijn eene boekerij, bevattende zulke gedrukte werken, welke speciaal op dat archief betrekking hebben of bij nasporing daarin van dienst kunnen zijn, zoo bevindt zich ook hier een dergelijke niet groote, maar zeer bruikbare boekverzameling”*.

De bibliotheek bestond uit drie gedeelten:

- literatuur over Amsterdam
- een kleine historische handbibliotheek
- een juridisch-administratieve afdeling

Scheltema's opvolger mr. N. de Roever, zag als één van de eersten de waarde van het zogenaamde kleine materiaal.¹ De collectie werd onder zijn bewind vertienvoudigd. In 1914 verhuisde het Gemeentearchief naar het huidige adres, het voormalige raadhuis van de gemeente Nieuwer-Amstel aan de Amsteldijk 67. Ook de archiefbibliotheek verhuisde mee, met uitzondering van het juridisch-administratieve deel dat achter bleef in het stadhuis.

De kleine historische handbibliotheek waar al in 1852 over wordt gesproken vormt de basis van het meer algemene deel van de bibliotheek. Deze bestaat vooral uit naslagwerken en inhoudelijke aanvullingen op de aanwezige archieven en collecties. Verder zijn er boeken die min of meer toevallig hierin terecht zijn gekomen, bijvoorbeeld omdat ze aangeboden werden of van archieven werden afgescheiden. Momenteel worden weinig tot geen boeken meer verworven die geen betrekking hebben op Amsterdam. De voorheen gehanteerde scheiding tussen de algemene bibliotheek en de Amsterdam-bibliotheek wordt nu niet meer gehanteerd.

De bibliotheek bevat vele oude en zeldzame gedrukte werken vanaf de zestiende eeuw, waaronder een stedenatlas van Blaeu. Aankopen op veilingen, bij antiquariaten, de boekhandel en particulieren vormen een belangrijk onderdeel van het acquisitiebeleid, maar er wordt ook veel door particulieren geschonken. Uniek binnen de bibliotheek is het zgn. klein materiaal, waaronder folders en drukwerk in kleine oplage met een eigentijds

---

¹ Zie 2.3 op p. 7

karakter. Verwerving vindt plaats via gespecialiseerde boekwinkels, een netwerk van contacten of, meer incidenteel, verwerving op straat. Naast enkele stuks boeken of klein materiaal bevat de bibliotheek tenslotte ook een aantal grotere of kleinere vaak unieke collecties die juist in hun onderlinge samenhang betekenis hebben, zoals de collectie van de Artiësten Reünieclub Amsterdam, 1949-2000, Fré Cohen: Tekeningen, schetsen, AJC-brochures, Gemeente Amsterdam, boekbanden, stofomslagen, ca. 1925-1940 en Albert Hahn: Boekencollectie Amsterdam, Judaïca, Socialisme. Klein drukwerk, ca. 1909- ca. 1927.

De bibliotheek bevat de volgende hoofdonderwerpen:

ALGEMENE GESCHIEDENIS VAN AMSTERDAM
TOPOGRAFIE
TIJDSGESCHRIFTEN
LITERATUURTIJDSGESCHRIFTEN
CONGRESSEN
TENTOONSTELLINGEN
ORANJEHUIS
PERSONALIA
GENEALOGIE
BESTUUR
POLITIE EN JUSTITIE
VERDEDIGING
LANDBOUW, VEETEELT, VISSERIJ
VERKEER
HANDEL EN NIJVERHEID
KERKWEZEN
SOCIALE ZORG
ONDERWIJS
GENEESKUNDE EN HYGIENE
WETENSCHAPPEN
KUNST(EN)
MAATSCHAPPELIJK LEVEN
SPORT
ROMANS/BELLETRIE
KRANTEN/DAGBLADEN
TIJDSCHRIFTEN
ALMANAKKEN/ADRESBOEKEN

De bibliotheek onderscheidt zes deelcollecties naar documentsoort:

Boeken
Periodieken
Klein materiaal
Persdocumentatie
Cd-rom's²

---

² De cd-rom's in de bibliotheekcollectie zijn tekst cd-rom's, in tegenstelling tot muziek cd-rom's die onder het verzamelgebied audiovisueel vallen.

1.2 De betekenis van de bibliotheek

Omdat er al zo lang systematisch op Amsterdam verzameld is, geeft de collectie in zichzelf een weerslag van het veranderende tijdsbeeld van Amsterdam in al zijn facetten. De hierboven genoemde hoofdonderwerpen vormen hiervoor de eerste ingang. Daarnaast biedt de bibliotheek belangrijke contextinformatie bij de bestudering van archieven en collecties.

De bibliotheek wordt geraadpleegd door bezoekers maar ook door eigen medewerkers, bijvoorbeeld bij de voorbereiding van tentoonstellingen en het maken van inventarissen. Unieke documenten in de bibliotheek komen in de Schatkamerpresentatie tevoorschijn of zijn te bezichtigen bij tentoonstellingen in huis of elders.

Uit recente jaarverslagen blijkt dat meer dan de helft van de bezoekers van het GAA (ook) voor de bibliotheek komt. De bibliotheek bewijst hiermee een essentieel onderdeel van het archiefaanbod te zijn. Uit het meest recente bezoekersonderzoek van 1995 (!) blijkt dat er vraag is naar veel verschillende onderwerpen. Men komt voor de volgende onderwerpen naar de bibliotheek: topografie, personalia, genealogie, bestuur, handel en nijverheid, kerk, geneeskunde, kunsten, maatschappelijk leven en sport. Vanzelfsprekend zijn er ook specifieke, onderzoeksgebonden bezoekersvragen of meer aan “mode” onderhevige vragen zoals op het gebied van vrouwengeschiedenis of migranten. De bezoekers geven in het onderzoek aan voornamelijk op zoek te zijn naar boeken, kranten en tijdschriften. Voor een goede indicatie van de vragen van het publiek is actualisering van de gegevens gewenst en is structureel publieksonderzoek noodzakelijk.

De betekenis van de bibliotheek wordt ook bepaald in relatie tot andere bibliotheken met een “Amsterdam Collectie” zoals het AHM, het IISG, de UB en de OB. Uit een verkennend onderzoek blijkt dat de bibliotheek van het GAA het meest uitgebreid is op dit terrein. Voor meer specifieke conclusies wordt verwezen naar paragraaf 5.

2. Deelcollecties onderscheiden naar documentsoort³

2.1 Boeken

Kenmerken:

De collectie boeken bestaat o.m. uit moderne en antiquarische werken, naslagwerken, wetenschappelijke studies, brochures en zogenaamde grijze literatuur⁴, zoals rapporten en nota's. De totale deelcollectie bevat naar schatting 175.000 stuks.

- Het grootste deel van de collectie boeken heeft betrekking op Amsterdam; het gaat over de geschiedenis van Amsterdam of over een typisch Amsterdams verschijnsel, of Amsterdam is als locatie prominent in het boek aanwezig, zoals in veel romans.
- Een deel betreft specifiek collectiegerelateerde naslagwerken zoals boeken over Breitner of architectuur.
- De rubrieken kunst/theaters/personalia/congressen/tentoonstellingen zijn meer dan goed vertegenwoordigd. Juist op de terreinen kunst/theater/tentoonstellingen zijn ook andere instellingen actief zodat afstemming noodzakelijk is.
- Vakliteratuur⁵

Huidige manier van acquireren

In de huidige praktijk van Verwerving is een aantal attenderingsmiddelen in gebruik. Dag- en weekbladen, tijdschriften, catalogi van beurzen en veilingen en het Internet worden systematisch nagekeken op relevante publicaties. Via het spreekuur komt materiaal binnen en via persoonlijke contacten. De medewerker acquisitie heeft een groot netwerk van antiquariaten binnen en buiten Amsterdam die hem attenderen op interessante items of via catalogi informatie doorgeven. Ook de contacten met de hoofdstedelijke boekhandels moeten genoemd worden. De algemene boekhandel is Scheltema en daarnaast zijn er ca. 10 speciale boekwinkels waar aankopen gedaan worden. (Bijv. Nijhof en Lee voor kunst, fotografie, architectuur, maar ook de Thrillerboekwinkel en de kinderboekwinkel.)

In tegenstelling tot andere verzamelgebieden van het GAA is de acquisitie van de bibliotheek niet zozeer gericht op een evenwichtig samengestelde collectie, maar op volledigheid.

De acquisitie wordt uitgevoerd door de sectie Verwerving & Inspectie. Binnen de sectie is in hoofdzaak één medewerker betrokken bij de bibliotheekacquisitie. Een tweede medewerker assisteert. Tijdens periodiek overleg met het sectiehoofd worden discutabele verwervingen besproken. Belangrijke acquisities worden ingebracht op het preverwervingsoverleg, een breed samengesteld overleg waar inhoudelijke discussie over potentiële aanwinsten gevoerd wordt.

---

³ Overwogen is de documentsoort 'websites' op te nemen in de opsomming. Omdat websites momenteel nog niet structureel verzameld worden, niet uitsluitend tot het terrein van de bibliotheek behoren (denk aan websites die bij archieven horen) en nog onvoldoende duidelijk is in hoeverre GAA inzage kan en mag aanbieden, is vooralsnog besloten deze vorm van documenten niet op te nemen.

⁴ Grijze literatuur: kleine oplage, niet in de handel, geen reguliere uitgevers.

⁵ Vakliteratuur behoort formeel niet tot het acquisitiebeleid van de bibliotheek, d.w.z. het wordt niet tot de collectie gerekend. Omdat de vakliteratuur wel uit het acquisitiebudget bekostigd wordt is het hier in de opsomming meegenomen.

2.2 Periodieken⁶

Kenmerken

Periodieken bestaan uit:

<i>Kranten</i>	-titels	ca. 150 ⁷
<i>Tijdschriften</i>	-lopende abonnementen	ca. 400
	-afgesloten abonnementen	ca. 5000
	-losse exemplaren	ca. 1600
<i>Jaarverslagen en jaarboeken</i>		ca. 2250

De jaarboeken en jaarverslagen zijn vooral afkomstig van gemeentelijke diensten en instellingen en verenigingen en stichtingen gerelateerd aan de onderwerpen die in de inleiding genoemd zijn. Een deel van de tijdschriften betreft vaktijdschriften.

Huidige manier van acquireren

Naast lopende abonnementen, worden losse nummers gesignaleerd in publicaties of direct gekocht in de boekwinkels. Onlangs zijn alle abonnementen kritisch bekeken en een redelijk aantal niet relevante titels opgezegd, waaronder abonnementen op tijdschriften die alleen als service in een leeszaal bedoeld zijn, zoals Spieghele Historiae en het tentoonstellingstijdschrift Vitrine. Met het wegvallen van deze service op de studiezaal konden de abonnementen ook vervallen. Zie verder tekst onder 2.1.

2.3 Klein materiaal

Kenmerken

De bibliotheek bevat ongeveer 400.000 stuks klein materiaal.

Net als de grijze literatuur is ook het kleine materiaal zeer karakteristiek voor de bibliotheek van het GAA. Het bestaat vooral uit reclamemateriaal en pamfletten die deels uniek zijn. Een groot deel van het kleine materiaal is niet geïventariseerd.

*Pamfletten:*⁸

Pamfletten zijn tijdsdocumenten, met actualiteitswaarde, en/ of een mening. Ze zijn vooral politiek van aard, maar er zijn ook wat oudere religieuze pamfletten. Zij beslaan ca. 2,5 % van het kleine materiaal, ongeveer 10.000 stuks.

Reclame:

Dit is ongeveer 10 % van het geheel, ongeveer 40.000 stuks. Het merendeel hiervan is reclame van Amsterdamse bedrijven.

Overig:

Het overige gedeelte beslaat het grootste deel van het kleine materiaal, 87,5 % is 350.000 stuks. Hieronder vallen bijvoorbeeld brochures, programma's, toegangskaarten etc. van muziek- of toneelvoorstellingen, of van sportevenementen. Ook de belangrijke collectie

---

⁶ BDI-terminologie: Seriële publicatie waarvan de opvolgende afleveringen of delen met een zekere regelmaat verschijnen, zoals tijdschriften, dagbladen, jaarboeken.

⁷ Zowel lopende als afgesloten abonnementen en losse exemplaren.

⁸ BDI-terminologie: Al dan niet in papieren omslag uitgegeven geschrift van geringe omvang, meestal handelend over een actueel onderwerp, en vaak polemisch van aard.

suikerzakjes en sluitzegels vallen hier onder. Verder zijn er curiosa als bierviltjes, bedrukte servetjes etc.

Huidige manier van acquireren

De acquisitie van het kleine materiaal geschiedt naast de eerder genoemde manieren in mindere mate ook op informele basis (“gewoon over straat lopen”). Noodgedwongen (vanwege de omvang, het niet officiële karakter en de omvang van het personeelsbestand van de sectie) blijft deze vorm van acquisitie bescheiden en draagt het altijd een adhoc-karakter. Bij belangrijke gebeurtenissen zoals het huwelijk van Willem Alexander en Maxima blijkt dit een zeer effectief acquisitie-instrument. Recent is een proef gestart met een buurtgerichte aanpak.

2.4 Persdocumentatie

Kenmerken

Er zijn naar schatting 2,5 miljoen krantenknipsels opgeborgen in de bibliotheek.

De persdocumentatie over Amsterdam omvat een uitgebreide verzameling persberichten over de hoofdstad van 1840 tot juni 1997. Berichten komen uit landelijke, regionale en lokale Nederlandse dag-, week-, en maandbladen. De collectie persdocumentatie blijkt in de praktijk een waardevolle aanvulling bij historisch onderzoek. Door het actuele karakter van persberichten krijgt de gebruiker vaak die informatie, die vergeefs in archief- of bibliotheekmateriaal is gezocht. De eigen collectie loopt tot 1997.

De persberichten werden over een periode van telkens 5 jaar met betrekking tot een bepaald onderwerp chronologisch bijeen gebracht. Een afzonderlijke categorie binnen de persdocumentatie zijn de opgeplakte persberichten in alfabetische volgorde over Amsterdamse personen uit heden en verleden.

Huidige manier van acquireren

In 1997 is de structurele acquisitie stopgezet vanwege de hoge arbeidsintensiviteit. Het materiaal zou digitaal beschikbaar worden gesteld in een krantendatabank. Tot nu toe is dat in het GAA niet het geval omdat de kosten daarvoor te hoog zijn. Bezoekers die krantenknipsels willen inzien van na 1997 worden verwezen naar de Openbare Bibliotheek Amsterdam aan de Prinsengracht.

2.5 Cd-rom's

Kenmerken

Aantal: ca. 165 stuks.

Anders dan bij de afdeling audiovisueel zijn de cd-rom's die in de bibliotheek terechtkomen voornamelijk tekstdocumenten, zoals belangrijke historische en genealogische tijdschriften die op cd-rom zijn gezet. Maar er kunnen ook ander typen cd-rom's verworven worden zoals die van “het Achterhuis” of spelletjes die zich afspelen in Amsterdam.

Huidige manier van acquireren

Er worden signaleringen gedaan in dag- en weekbladen, in tijdschriften, via, via of via het Internet.

3. De bibliotheek van het GAA in relatie tot andere bibliotheken met een “Amsterdam Collectie”

In het kader van de ontwikkeling van het acquisitiebeleid is een bezoek gebracht aan collega-instellingen, waarvan werd aangenomen dat er een omvangrijke Amsterdam-collectie zou zijn, te weten het AHM, de UB, de OB en het IISG. De gesprekken leidden tot een aantal overwegingen die meegenomen zijn in het acquisitiebeleid:

- Het IISG is vooral gericht op nationale en internationale sociale bewegingen. Het gaat daarbij vooral om zich emanciperende groeperingen. Ze zijn geïnteresseerd in de arbeidersbeweging in al haar facetten, utopisten, feministen, zionisten, provo's, studentenactivisten en krakers. Omdat veel van deze sociale bewegingen vanuit Amsterdam “gestuurd” werden hebben ze automatisch een deelcollectie Amsterdam. Zo verzamelen zij actief pamfletmateriaal m.b.t. dit onderwerp.
- De “Amsterdam Collectie” van de Openbare Bibliotheek Amsterdam aan de Prinsengracht richt zich op het brede publiek en is minder specialistisch dan wat door het gemeentearchief wordt verzameld. Bij de OB worden vooral romans verzameld en de “Amsterdam Collectie” is niet uitleenbaar.
- De in GAA aanwezige collecties grijze literatuur en klein materiaal zijn onvergelijkbaar met andere instellingen. De UB heeft vroeger ook klein materiaal verzameld maar is daar sinds een paar jaar mee opgehouden. De grijze literatuur bij de UB als rapporten e.d is niet op het trefwoord -Amsterdam- ontsloten.
- Het AHM heeft een jaar geleden besloten alleen nog boeken of andere documentatie rond de museumcollectie te verzamelen. De huidige bibliotheek is bescheiden van omvang. Voor verdergaande kennis verwijzen zij naar het GAA. Er is geen overlap op dit terrein.
- In het kader van het onderzoek voor het acquisitiebeleid audiovisueel is met verschillende muziekbeherende instellingen gesproken. Relevant in dit verband is dat het Nederlands Muziek Instituut bladmuziek en archiefmateriaal van Nederlandse componisten en uitvoerende musici slechts dan opneemt in haar collectie als het via schenkingen of bruiklenen aangeboden wordt. Wel is de collectie van het NMI ontsloten op Amsterdam. Op dit terrein blijft een taak voor het GAA weggelegd, maar incidentele afstemming is gewenst.

4. Acquisitieprofiel, aanvullende selectiecriteria en richtlijnen voor het acquisitiebeleid

Naast de algemene selectiecriteria of uitgangspunten die zijn vastgelegd in het acquisitieprofiel van het GAA, dd...., gelden voor de bibliotheek de volgende aanvullende criteria:

- De huidige samenstelling van de bibliotheekcollectie is richtinggevend voor het acquisitiebeleid.
- De Bibliotheekacquisitie richt zich uitsluitend op publicaties/documenten die Amsterdam inhoudelijk als onderwerp hebben. (Dus de aanwezigheid van een bedrijf in de hoofdstad of een congres dat in Amsterdam plaatsvindt, is op zichzelf niet voldoende om er een publicatie over op te nemen)
- Publicaties/documenten van meer algemene aard uitsluitend acquireren als circa 40% inhoudelijk op Amsterdam betrekking heeft⁹, er een directe relatie met de archieven en/ collecties is en/of het de functie van vakliteratuur vervuld. Bij twijfel is het aanwezig zijn van de publicatie elders in de stad bij een openbare instelling doorslaggevend.
- Indien publicaties/documenten niet grotendeels bestaan uit informatie over Amsterdam moet er een andere dwingende reden zijn om de publicatie toch aan te schaffen, bijvoorbeeld uitgever, illustrator, auteur, grafisch ontwerp etc.
- Uitsluitend die romans worden verworven die niet alleen Amsterdam als locatie hebben, maar ook nadrukkelijk een beeld van de stad geven.
- Uitsluitend die tijdschriften als reeks verwerven die voor een belangrijk deel inhoudelijk Amsterdamse onderwerpen betreffen. Bij twijfel is het aanwezig zijn van de publicatie elders in de stad bij een openbare instelling doorslaggevend.
- Catalogi van tentoonstellingen uitsluitend verwerven als het een inhoudelijk Amsterdams onderwerp betreft.
- Veilingcatalogi uitsluitend verwerven/bewaren als er een directe relatie is met de aanwezige collectie.

Overige richtlijnen voor het acquisitiebeleid:

- Het GAA stimuleert bezoekers (en medewerkers) een exemplaar van hun onderzoeksresultaten in de vorm van een publicatie, scriptie of bijvoorbeeld een genealogische rapportage voor de bibliotheek achter te laten.
- Het verzamelen van documentaire informatie over personen in de vorm van klein materiaal gebeurt voornamelijk passief (d.w.z. als het aangeboden wordt) en indien het personen met een aanzienlijke en/of duidelijk aanwijsbare band met Amsterdam betreft.¹⁰ (zie ook laatste bolletje multicultureel verwerven)
- Het GAA stelt zich terughoudend op bij het verwerven van pamfletmateriaal met betrekking tot sociale bewegingen in de stad die onderdeel uitmaken van het acquisitiebeleid van het IISG.
- Het GAA stelt zich terughoudend op bij het verwerven van klein materiaal dat betrekking heeft op theatervoorstellingen, gezien de overlap met het acquisitiebeleid van het Theaterinstituut Nederland.
- Het GAA stemt de verwerving van concertprogramma's van Amsterdamse instellingen, bladmuziek en klein materiaal van Nederlandse componisten en uitvoerende musici, waar mogelijk af met het Nederlands Muziekinstituut.

---

⁹ Dit is vanzelfsprekend een schatting, gebaseerd op kennis acquisitiemedewerker en bijvoorbeeld de index van een boek.

¹⁰ In de brede betekenis van het woord. Het kunnen dus ook personalia zijn van bekende Amsterdammers in de zin van beeldbepalend in het straatbeeld.

- Afhankelijk van de publieksvraag, belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen of gebeurtenissen wordt jaarlijks prioriteit gegeven aan één of meer aandachtsgebieden. Prioriteit wil zeggen dat geprobeerd wordt met meer dan de gebruikelijke aandacht te acquireren. Specifieke thema's voor 2002 waren het Oranjuhuwelijk op 2-2-2 en de Gemeenteraadsverkiezingen. Doorlopend aandachtspunt is de culturele diversiteit. Een andere mogelijkheid is om in combinatie met het project "Herinneringen aan..." geprobeerd worden om met de herinneringen van bewoners aan een buurt of wijk ook relevant klein materiaal te verwerven.
- In een pilotproject met het Amsterdams Historisch Museum zal onderzocht worden of een gezamenlijke aanpak van museum en archief op het terrein van bijvoorbeeld de buurtgeschiedenis meerwaarde heeft voor beide instellingen, waaronder acquisitie van klein materiaal.
- Structureel aandachtspunt voor langere tijd is de culturele diversiteit in Amsterdam. Dit komt onder meer tot uitdrukking in het vaststellen van de genoemde aandachtsgebieden. Voor de rubriek personalia zal om te voorkomen dat deze vooral met witte Amsterdammers gevuld wordt, aan de diverse etnische groepen zelf gevraagd worden wie in aanmerking komen om "in het archief bewaard te worden". Vooralsnog is hier dus wel sprake van actief verzamelbeleid.

5. Conclusies en prioriteiten

De bibliotheek van het Gemeentearchief vormt een belangrijk onderdeel in het aanbod aan de bezoekers en wordt intensief gebruikt door zowel bezoekers als eigen medewerkers. De bibliotheek bevat naast naslag- en documentaire werken die een aanvulling vormen op de aanwezige archieven en collecties, zeldzame en unieke antiquarische en moderne collectieonderdelen. Binnen het geheel van wetenschappelijke-, instellings- of openbare bibliotheken in Amsterdam neemt die van het Gemeentearchief een bijzondere en geheel eigen plaats in vanwege de gerichtheid op de hoofdstad als onderwerp. De bibliotheek van het Gemeentearchief biedt de meest veelzijdige en volledige informatie over de stad Amsterdam in al zijn facetten. Vooral voor de categorieën boeken en periodieken kan met enige trots gezegd worden dat de acquisitie vrijwel volledig is.

De huidige samenstelling van de bibliotheekcollectie is richtinggevend voor het acquisitiebeleid. Alle onderwerpen komen voor acquisitie in aanmerking met dien verstande dat meer dan voorheen gekeken wordt naar het Amsterdam-gehalte. Ook de aanwezigheid van een publicatie in een andere openbare instelling in de stad (en in mindere mate daarbuiten) telt mee in de overweging om tot aanschaf over te gaan. Afstemming met andere bibliotheken in de stad is noodzakelijk. Belangrijk criterium bij een vergaande vorm van afstemming is het niveau van toegankelijkheid en de wederzijdse verwijzing van het publiek.

Karakteristiek voor de bibliotheek is het kleine materiaal. De verwerving hiervan gebeurt weliswaar adhoc, maar is desondanks de moeite van het verwerven waard. Wel moet juist op dit terrein meer gericht te werk worden gegaan vanwege de veelheid aan potentieel materiaal en de structurele overlap met andere instellingen. De gebrekkige ontsluiting vormt geen reden om in het acquisitiebeleid verdere wijzigingen aan te brengen maar blijft aandachtspunt in het overleg met de sectie Ontsluiting. Het is nieuw beleid om jaarlijks aandachtsgebieden vast te stellen waarop meer systematisch gezocht wordt naar klein materiaal. Dit is te meer van belang in het kader van de verwerving van erfgoed van migranten en nieuwe Amsterdammers.

Prioriteiten:

- Doorlopende afstemming met collega-bibliotheken in Amsterdam
- Strengere toepassing van norm voor Amsterdam-gehalte
- Jaarlijks vaststellen van aandachtsgebieden
- Structureel aandachtsgebied voor de komende drie jaar -culturele diversiteit in Amsterdam-